

SÄKYLÄN LUSIKKAOJAN ASEMAKAAVAN MUUTOS: LUONTOARVOJEN PERUSSELVITYS



FM (biologi) Turkka Korvenpää
18.11.2025

Sisällys:

1. JOHDANTO	3
2. ALUEEN YLEISKUVAUS	4
3. LUONTOTYYPIT JA KASVILLISUUS	4
3.1 Menetelmät	4
3.2 Luontotyyppikuviot.....	5
4. LIITO-ORAVA.....	9
5. MUU LAJISTO.....	10
6. SUOSITUSTEN YHTEENVETO	11
7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET	11

Kannen kuva: Ruderaattikasvillisuutta luontotyyppikuviolla 1.

Pohjakartat ja ilmakehät: © Maanmittauslaitos 11/2025

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602
www.envibio.net

1. JOHDANTO

Nosto Consulting Oy tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä Säkylässä sijaitsevan Lusikkaojan asemakaavan muutoksen luontoarvojen perusselvityksen (kartta 1).



Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

Selvityksen teki FM (biologi) Turkka Korvenpää, ja se perustuu 9.4.2025 ja 27.8.2025 suoritettuihin maastokäynteihin. Suomen Lajitietokeskukselle tehtiin myös aineistopyyntö (Suomen Lajitietokeskus 2025) selvitysalueelta ja sen välittömästä lähiympäristöstä. Selvitys sisältää luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoituksen, liito-oravakartoituksen ja uhanalaisten, silmälläpidettävien sekä EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden lajien esiintymien selvityksen. Maastokäyntien aikana etsittiin myös lepakoille sopivia päiväpiloja ja lisääntymis- sekä talvehtimispaikkoja ja tehtiin havaintoja muusta eläimistöstä.

2. ALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue (pinta-ala noin 2,4 ha) sijaitsee Säkylän Uusikylässä noin 2,5 km Säkylän keskustasta luoteeseen (kartta 1). Se ulottuu Isosuon suunnassa hieman varsinaista asemakaavan muutosaluetta pohjoisemmaksi. Koko alue on ennen nykyisen teollisuusalueen rakentamista ollut Isosuon reunaa (tämän voi nähdä mm. vuoden 1948 ilmakuvasta (Paikkatietoikkuna 2025)).

Selvitysalue etelässä rajaavan Teollisuustien varrella sijaitsee kaksi rakennettua teollisuuskiinteistöä. Kiinteistöjen itäpuolella on täyttömaalle kasvanutta puustoa ja pensaikkoa. Selvitysalueen pohjoisreuna on ojituksen kuivattamaa Isosuon reunarämettä. Isosuo on keskustastaan hyvin säilynyt keidassuo, mutta sen reunoja on raivattu pelloiksi ja kuivatettu ojituksin.

3. LUONTOTYYPIT JA KASVILLISUUS

3.1 Menetelmät

Alueen luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoitus perustuu pääasiassa 27.8.2025 suoritettuun maastokäyntiin. Selvitysalue jaettiin kuuteen luontotyyppikuvioon, jotka rajattiin kartalle GPS-laitetta ja ilmakuvia apuna käyttäen. Kustakin kuviosta laadittiin sanallinen kuvaus sekä määritettiin, onko kyseessä jokin alla luetelluista arvokkaista luontotyypeistä:

- luonnonsuojelulain suojaama luontotyyppi
- vesilain suojaama luontotyyppi
- metsälain erityisen tärkeä elinympäristö
- Metso-kriteerit luokassa I täyttävä kohde
- uhanalaisen luontotyypin edustava esiintymä
- muu luontoarvoiltaan merkittävä kohde

Kuviokuvaukset sisältävät tietoa mm. elävästä ja kuolleesta puustosta, putkilokasvillisuudesta ja Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarviointin luontotyyppistä (luontotyyppienuhanalaisuus.ymparisto.fi/lutu/#/, Kontula & Raunio 2018a ja b). Luontotyyppien uhanalaisuudessa merkittävää on uhanalaisuusluokan lisäksi luontotyypin ekologinen laatu. Esimerkiksi tavanomaisena talousmetsänä käsitelty voimakkaasti harvennushakattu, lahoppuustoltaan niukka, varttunut kuiva kangasmetsä kuuluu

uhanalaisluokkaan vaarantunut (uhanalainen), mutta on ekologiselta laadultaan heikko, sillä luontotyyppin tila on voimakkaasti heikentynyt, kun ihmistoiminta on perin pohjin muuttanut metsän luontaisia ominaispiirteitä. Sen sijaan ekologiselta laadultaan erinomaiset ja hyvät kohteet ovat jo tällä hetkellä luontoarvoiltaan merkittäviä. Laadultaan kohtalaiset ja heikot kohteetkin kehittyvät toki aikaa myöten arvokkaammiksi, jos ne jätetään luonnontilaan (tai mm. perinnebiotooppien kohdalla ovat asianmukaisesti hoidettuja). Luontaisesti harvinaisten luontotyyppien (kuten lähteiden ja kalkkikallioiden) ja perinnebiotooppien kohdalla asian merkitys korostuu, ja ne voivat olla luontoarvoiltaan merkittäviä laadultaan heikkoinakin. Selvitysalueella ei esiinny tällaisia luontaisesti harvinaisia luontotyyppisiä tai perinnebiotooppeja.

Selvitysalueelta ei löytynyt yhtään arvokasta luontotyyppikohdetta. Alueen pohjoisin reuna sijoittuu Isosuon ojitetulle, turvekankaaksi muuttuneelle, reunusrämeelle liittyen keskustastaan hyvin säilyneeseen keidassuohon.

3.2 Luontotyyppikuviot

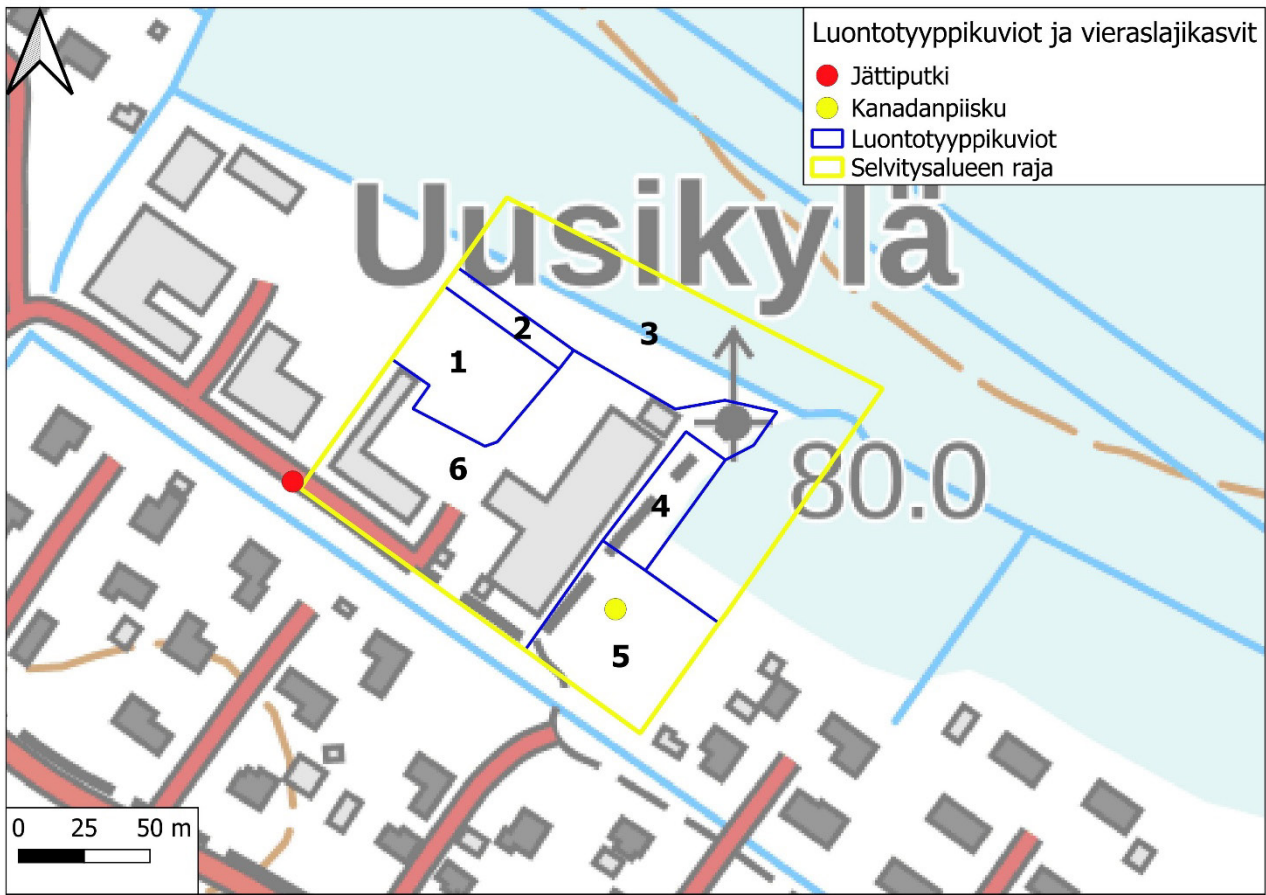
Luontotyyppikuviot on merkitty karttoihin 2-3.

KUVIO 1 – RUDERAATTI

Rakentamaton ruderaatti (kannen kuva), jonka laidoilla kasvaa männyn ja koivun taimia sekä nuoria raitoja. Lisäksi on terijoensalavia, terttuseljoja (haitallinen vieraslaji) ja vadelmaa. Kenttäkerroksessa tavataan mm. kissankelloa, lehtoakileijaa (puutarhakarkulainen), siankärsämöä, hopeahanhikkia, paimenmataraa (haitallinen vieraslaji), nurmilauhaa, idänkattaraa, pelto-ohdaketta ja metsäapilaa.

KUVIO 2 – TURVEKANGAS

Ojituksen ja viereisen maankäytön täysin karuksi turvekankaaksi kuivattama rämeen reuna, jolla kasvaa tiheää mänty- ja koivupuustoa. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti puolukkaa ja mustikkaa. Kuvio on ennen teollisuusalueen rakentamista ollut Isosuon kilpikeitaan (vaarantunut) reunaa. Tarkempaa entistä suotyyppiä ei enää pysty määrittämään.



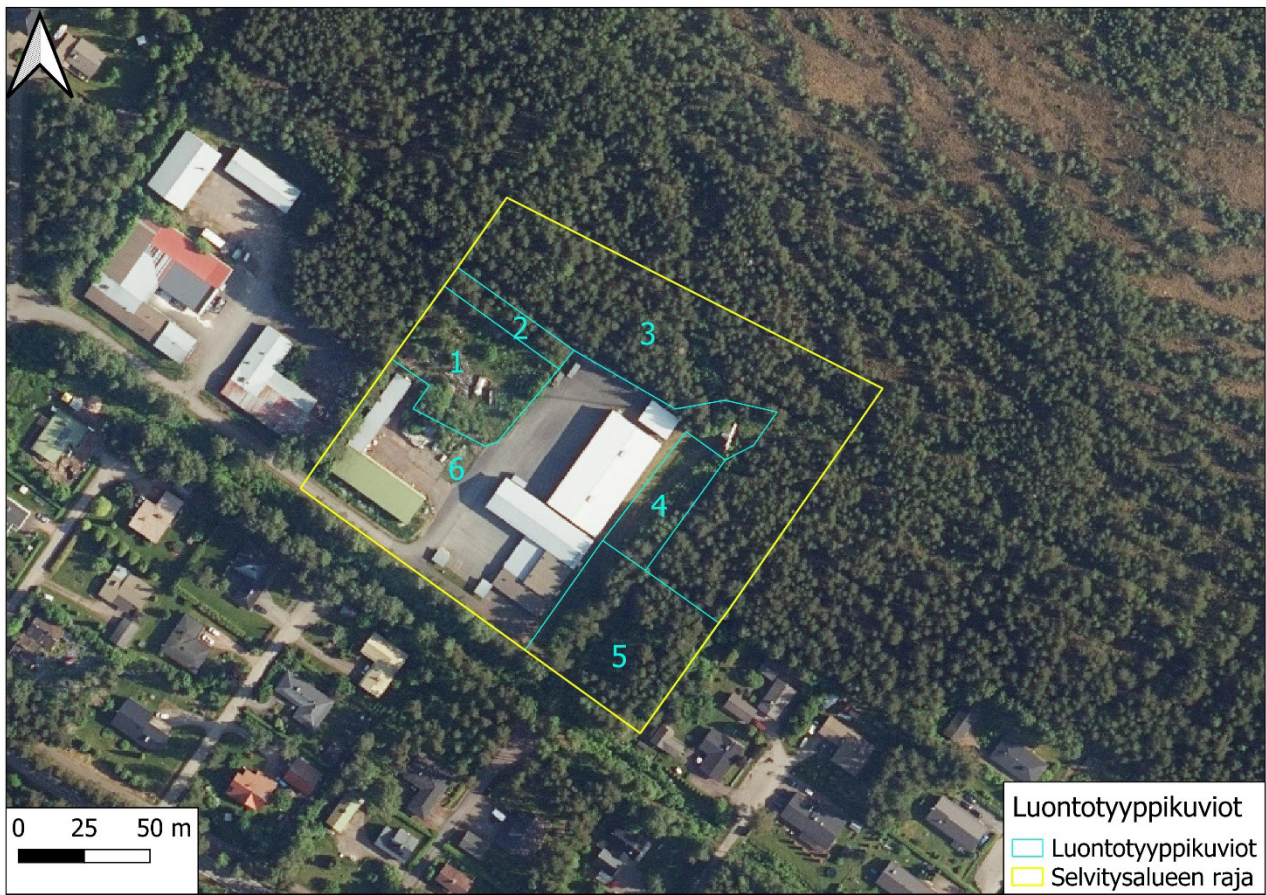
Kartta 2. Luontotyyppikuviot ja haitalliset vieraskasvilajit.

KUVIO 3 – VARPUTURVEKANGAS

Ojituksen varputurvekankaaksi kuivaama Isosuon rämereuna (kuvat 1-2). Kuviolla kasvaa nykyisin tiheää männikköä, jossa on myös hieman koivua. Maassa makaa jonkin verran kapeaa mäntymaapuuta. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti puolukkaa, suopursua ja mustikkaa. Kasvistoon kuuluvat lisäksi mm. lakka, tupasvilla, juolukka ja suokukka. Kuviota halkoo leveä, maastokarttaankin merkitty, oja, joka on kuitenkin melko umpeenkasvanut. Ojassa ei ollut enää elokuun lopulla lainkaan vettä. Kuvio on Isosuon kilpikeitaan (vaarantunut) ojitettua, jo turvekankaaksi muuttunutta reunaa. Se vaikuttaa vanhoissa ilmakuvissa vähäpuustoiselta ja on todennäköisesti ollut harvapuustoista isovarpurämettä (valtakunnallisesti silmälläpidettävä, alueellisesti vaarantunut) ja/tai rahkarämettä (säilyvä). Aivan kuvion koillisreuna hieman kauempana ojasta on vähän muuta kuviota vähemmän kuivunut.



Kuvat 1-2. Turvekangasta luontotyyppikuviolla 3.



Kartta 3. Luontotyyppikuviot ilmakuvalla.

KUVIO 4 – TURVEKANGAS

Ojituksen ja viereisen maankäytön täysin turvekankaaksi kuivattama Isosuon reuna. Kuviolla kasvaa mäntyä ja nuorta koivua. Kenttäkerroksessa tavataan mm. metsäalvejuurta ja mustikkaa. Lahopuuta ei ole. Kuvio on ennen teollisuusalueen rakentamista ollut Isosuon kilpikeitaan (vaarantunut) reunaa. Tarkempaa entistä suotyyppiä ei enää pysty määrittämään.

KUVIO 5 – PUUSTOINEN TÄYTTÖMAA-ALUE

Täyttömaa-alue, jolla kasvaa melko vanhojakin mäntyjä (kuva 3). Kuviolla on lehtipuiden (haapa, koivu ja pihlaja) vesoja ja taimia sekä pensaita kuten isotuomipihlajaa (haitallinen vieraslaji) ja tuoksuvatukkaa (puutarhakarkulainen). Kenttäkerrosta hallitsevat paljolti rehevien joutomaiden ja pientareiden lajit kuten pujo, isonokkonen, koiranputki ja rönsyleinikki. Lisäksi tavataan mm. siankärsämöä, niittynurmikkoa, metsäapilaa ja haitallista vieraslajia kanadanpiiskua. Kuvio ei kuulu mihinkään LuTu -luontotyyppiin. Kanadanpiisku olisi hyvä poistaa.



Kuva 3. Täyttömaalle kasvanutta puustoa ja pensaikkoa luontotyyppikuviolla 5.

KUVIO 6 – TEOLLISUUSTONTTEJA

Rakennettuja teollisuustontteja. Kuvioon sisältyy myös radiomasto teollisuustonttien koillispuolella. Teollisuustien vieressä tien eteläpuolella selvitysalueen tuntumassa kasvaa jättiputki (haitallinen vieraslaji), joka olisi hyvä poistaa.

4. LIITO-ORAVA

Liito-orava sisältyy EU:n luontodirektiivin IV-liitteeseen, ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Liito-orava suosii varttuneita ja tiheitä kuusivaltaisia sekametsiä, joissa kasvaa haapoja ja muita lehtipuita. Se pesii tavallisimmin puiden koloissa, mutta kelpuuttaa myös pöntöt. Liito-oravan paras kartoitusaika on keväällä, jolloin sen keltaisia papanoita voi löytää pesä- ja ruokailupuiden alta.

Selvitysalueella tehtiin liito-oravakartoitus 9.4.2025. Selvitysalueen todettiin olevan liito-oravalle varsin huonosti sopivaa mäntyä kasvavaa rämettä sekä pääosin mäntyvaltaista täyttömaalle kasvanutta metsää. Taimivaihetta kookkaampia haapoja ei ole ja koivuakin vähän. Kolopuita ei löydetty. Liito-oravan papanoita etsittiin kuitenkin kookkaimpien puiden tyviltä. Niitä ei löydetty, eikä alueelta tai sen lähiympäristöstä ole aiempiakaan liito-oravahavaintoja. Liito-oravaan perustuvia maankäyttösuosituksia ei esitetä.

5. MUU LAJISTO

Suomen Lajitietokeskuksen aineistoihin (Suomen Lajitietokeskus 2025) on selvitysalueelta tai sen välittömästä lähiympäristöstä tallennettu ainoastaan yksi havainto jättiputkesta. Havainto koskee tässäkin työssä löydettyä esiintymää Teollisuustien reunassa.

Selvitysalueen pohjoisreunan lähellä sijaitseva oja (kuva 4) on aivan liian umpeenkasvanut ja vähävetinen, jotta se sopisi viitasammakon (EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji) kutupaikaksi.



Kuva 4. Pitkälle umpeenkasvanut, maastokarttaan merkitty, oja luontotyyppikuviolla 3.

Pesimälinnusto lienee tarjolla olevien elinympäristöjen perusteella arvioituna tavanomaista. Häiriöherkät lajit eivät pesi näin lähellä käytössä olevia teollisuusrakennuksia ja pientaloja.

Lepakoille sopivia päiväpiilopaikkoja, lisääntymispaikkoja tai talvehtimispaikkoja ei löydetty. Rakennuksia ei kuitenkaan tutkittu.

6. SUOSITUSTEN YHTEENVETO

Selvitysalueelta ei löytynyt sellaisia luontoarvoja, joilla olisi vaikutusta maankäyttöön. Kanadanpiisku- ja jättiputkiesiintymät tulisi kuitenkin poistaa.

7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019.

Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Keskinen, H.-L., Raunio, A., Forss, S., Kartano, L., Karttunen, K., Kokko, A., Kontula, T., Koskela, K., Mäkelä, K., Pykälä, J., Rytteri, T. & Väänänen, M. 2024.

Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje, luonnos 15.5.2024. 281 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018a.

Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018b.

Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi.

Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.

Paikkatietoikkuna 2025. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Suomen Lajitietokeskus 2025. <http://tun.fi/HR.435> (haettu 27.8.2025).

Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.

Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus 2021. Suomen lajien alueellinen uhanalaisuusarviointi 2020. <https://www.ymparisto.fi/punainenlista>